

Aan de leden van de werkgroep ODB MLT

Douane Nederland
Douane Landelijk kantoor

Laan op Zuid 45
3072 DB Rotterdam
Postbus 3070
6401 DN Heerlen

www.douane.nl

Contactpersoon
Secretaris ODB

ODB@douane.nl

Datum
09-01-2023

Versienummer
1.0 (met actiepunten
stand 17-05-2023)

Datum vaststelling
17-05-2023

Vastgesteld door
ODB secretaris

Auteur
Secretaris ODB

Verslag

werkgroep ODB MLT

Omschrijving	Overleg werkgroep ODB MLT
Vergaderdatum en tijd	Woensdag 30 november 2022
Vergaderplaats Aanwezig	Rotterdam Douane, ACN, evofenedex, TLN/FENEX, VNO/NCW, VNC, VNT0
Kopie aan	Leden ODB-werkgroep MLT, voorzitters andere ODB-werkgroepen

---

Vergaderpunten

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter opent het overleg en heet alle aanwezigen welkom.
De agenda wordt ongewijzigd definitief vastgesteld.

2. Mededelingen

1. Verslag ODB klankbordgroep ICS2/Binnenbrengen

De verslagen van de ODB klankbordgroep ICS2/Binnenbrengen zijn ter kennisneming bij de stukken gevoegd. Gezien de fase van implementatie waarin ICS2 zich momenteel bevindt zal ICS2 en de klankbordgroep voortaan onder de werkgroep ODB Actueel worden geagendeerd. Een koepel geeft aan dat de komende week er voorlichting ICS2 is. Zeven EU lidstaten, waaronder NL, hebben voor ICS2 bij de Commissie om derogatie gevraagd. Een andere koepel geeft aan zorgen te hebben met name bij post en pakketten waarbij geen derogatie bekend is. Gezien de huidige tijdlijn van andere lidstaten ziet het er naar uit dat er een periode van ruim een jaar twee regimes zullen gelden. Het zal ook bij ODB IT ingebracht worden. Het voorstel is om als big bang over te gaan als iedereen klaar is. Dit is ook een bespreking mbt beleidsbepaling NL en de EU. Een andere koepel geeft aan dat dit ook bedrijven raakt die met meerdere projecten mbt de implementatie van EU-systemen tegelijkertijd geraakt worden. Dan wordt er veel werk tegelijkertijd en ook nog de nieuwe DWU in aankomst. Bij het bedrijfsleven komt het geluid op om de nieuwe DWU af te wachten. Het bedrijfsleven hoopt op coullance bij de handhaving. De koepel geeft tot slot aan dat de zorgen ook met Commissie worden gedeeld.

2. Attentie Staatssecretaris

ODB leden spreken hun dank uit voor de attentie die ze van de Staatssecretaris in verband met de dag van de Ondernemer hebben ontvangen.

3. **Nieuwe Controlemiddelen en Innovatie binnen de Douane**

Een koepel heeft het ODB attent gemaakt op de ontwikkeling van het gebruik van onderwaterdrones in het private domein. Elkaar meenemen in nieuwe innovatieve (controle)technieken is vast onderdeel op de ODB MLT agenda en onderdeel van de Strategische Ontwikkelagenda ODB. Naar aanleiding hiervan geeft de Douane een presentatie over hoe innovatie, zoals drones, binnen de Douane is ingericht. De Douane heeft een missie en staat voor veel uitdagingen voor de toekomst, waarvan e-commerce er een van is. Daarbij wil de Douane aan de slag door te beproeven en door onderzoek. De Douane pakt innovatie gefaseerd aan waarbij innovatie start met een goed idee. Overigens kan een goed idee niet alleen mooi maar ook wel eens complex zijn, bijvoorbeeld mbt privacy wetgeving. De Douane en de logistiek staan met de grote aantallen goederen voor grote uitdagingen. De Douane is dan ook benieuwd naar de ideeën en beelden van het bedrijfsleven. Een koepel wijst hierbij erop dat naast de inkomende stromen er ook nog doorvoer en export stromen zijn die ook focus vragen. De Douane bevestigt dit met als voorbeeld de sancties en vult aan dat er ook personele uitdagingen zijn met nieuwe medewerkers. Een koepel geeft aan dat innovatie ook eerst een probleemanalyse vraagt om daarna te kijken hoe de problematiek op te lossen. En vraagt of daarbij de wetgeving het uitgangspunt is of alleen de controlemethodieken? De Douane geeft aan dat voor de techniek de wetgeving leidend is en waar nodig aanpassing van de techniek kan vragen. Maar de problematiek met de techniek kan ook een impuls zijn tot aanpassing van de wetgeving. De Nederlandse Douane is op beide vlakken continu bezig. Ook wijzigt de techniek en wetgeving continu, bijvoorbeeld door nieuwe ontwikkelingen zoals het streven om tot een circulaire wereld te komen. Innovatie kan helpen bij het behalen van de doelstellingen. Door de Douane wordt zowel vanuit de strategische ontwikkelingen en als vanuit de praktijk innovatie geïnitieerd. Innovatie kan ingrijpen op het proces en vraagt de aandacht voor sociale innovatie en ook de relevante omgeving moet er ook in meegaan. Het is van belang de samenwerking met elkaar aan te gaan om het te realiseren. Er zijn momenteel 8 innovatie thema's. De Douane gaat gefaseerd met innovatieve ideeën om. Na het idee, en een gedegen analyse van de use case, volgt een verkenning bijvoorbeeld met de academische wereld, zoals bij e-commerce. Daarna volgt het beproeven (proof of concept), evalueren en (mogelijk) overdragen. Het implementeren, gebruiken en beheren is ook een uitdaging die procesaanpassing vraagt. Een koepel refereert naar de hackathon de casus HS-code bij het WCO-conferentie en vraagt hoe dat verder opgepakt wordt binnen de Douane? De Douane geeft aan dat op een uitkomst van de hackathon het tot een eerste interne beoordeling en gesprek met betreffende bedrijven kan leiden. Waarbij vervolgens een verkenning gedaan kan worden. Hierbij vergt het ook interne beoordeling op financiële en procesmatige aspecten. Dit is een zorgvuldig, maar langdurig traject. De Douane zet in op meer sturing op innovatie om capaciteit vrij te kunnen maken. De Douane geeft vervolgens een paar voorbeelden van innovatieprojecten. Voor de drones was de Douane innovatiedag in 2017 het startpunt. Daarbij is ook gekeken naar de wettelijke mogelijkheden, bv privacywetgeving. Na het gehele innovatietraject zijn de drones als handhavingmiddel geïmplementeerd. Hierbij is ook een nauwe samenwerking met ander relevante autoriteiten, zoals de politie en rijkswaterstaat. De koepels geven aan dat er bij de inzet van controlemiddelen goed gekeken moet worden naar de betrouwbaarheid van de leverancier en waar de data opgeslagen worden. De Douane geeft aan dat het een brede

maatschappelijke zorg is en welke vraagt om de veiligheid van apparaten de overheid rekening. De inkoopfunctie wordt altijd betrokken bij dit soort innovaties. Verder moet de overheid rekening houden met de eisen m.b.t. aanbesteding. Alle aspecten worden zorgvuldig overwogen. Het innovatietraject voor beeldherkenning is in 2010 gestart. Het gaat daarbij onder andere om de ontwikkeling van algoritmen om uit scanbeelden geautomatiseerd goederen te herkennen. Na eerste beproevingen wordt gewerkt aan doorontwikkeling via pilots en verder het delen van scanbeelden met andere douane autoriteiten. De ontwikkeling en inzet van algoritmen bij scanbeelden is een topprioriteit. Een koepel geeft aan dat het hierbij ook van belang is te zorgen voor onderhoud en voldoende reserve onderdelen. De Douane is het hiermee eens. Tot slot de onderwater/aquabots is in 2019 ingebracht. Toentertijd is het met de duikteams getest. De conclusie was dat de beeldresolutie onvoldoende was om het effectief bij de Douane in te kunnen zetten. Een koepel geeft aan voorstander te zijn van innovatie en geeft aan te merken dat na implementatie er niet meer over nagedacht wordt. De (logistieke) praktijk wijkt wel eens af van een computer die alleen uit gaat van zwart wit. Een koepel geeft als aanvulling aan dat ook de vraag is wat er aan innovaties zijn mbt de datastroom, bv inbreuk op het merkrecht. En met name de combinatie van data met de vervoersstroom. De Douane geeft aan met het bedrijfsleven een keer over innovaties het gesprek aan te willen gaan. Een koepel geeft aan in door bedrijven ook wel eens gescand wordt, bv ikv veiligheid en vraagt of de Douane die beelden misschien ook kan gebruiken. De Douane geeft hierop aan dat in een van de trajecten al meegenomen wordt.

4. Europese dynamiek Traditionele Eigen Middelen (TEM)

De Douane geeft een presentatie over de Europese dynamiek m.b.t. Traditionele Eigen Middelen (TEM). De afdracht van douanerechten aan de EU is vastgelegd in Europese regelgeving en wordt gecontroleerd door de Europese Commissie en de Europese Rekenkamer. Het oordeel van deze Europese instanties over het handelen van de Douane is dus een belangrijke factor waar de Douane rekening mee moet houden. TEM is een van de belangrijkste inkomstenbronnen van de EU, zo is door NL in 2021 netto 2,7 miljard Euro afgedragen. De Eigen Middelen regelgeving (*Making Available Regulation (MAR) (Vo 609/2014)*) schrijft voor welke bedragen wanneer en hoe moeten worden afgedragen.. De termijn wanneer afgedragen moet zijn is de 1e werkdag na de 19e van de 2e maand. Over elk bedrag dat te laat is afgedragen is een vertragingsrente verschuldigd. Deze rente loopt op tot een maximum verhoging van 14 procentpunt bovenop de ECB basisrente. Dit wordt berekend vanaf het moment dat de heffing afgedragen had moeten worden, wat tot jaren terug kan gaan. Het is ook mogelijk het bedrag onder voorbehoud ter beschikking te stellen om de oploop van vertragingsrente te stoppen.

DG Budget van de Europese Commissie controleert bij de Douane of de afdracht van TEM volledig, tijdig en juist was. Dit doet zij doorlopend door middel van inspecties (ter plaatse en bureau-onderzoek). Daarnaast moet de afschrijving van oninbare bedragen aan DG Budget van de Commissie worden voorgelegd. Wanneer DG Budget meent dat NL fouten heeft gemaakt bij de heffing, inning en/of afdracht van douanerechten, mag het bedrag niet worden afgeschreven en moet NL dit nabetalen (plus vertragingsrente). Alle aspecten worden daarbij gecontroleerd. DG Budget voert daarbij een *zero tolerance* beleid. Hierbij heeft de Douane geen ruimte voor flexibiliteit. DG Budget geeft daarbij ook adviezen ter verbetering van de trajecten. De Douane vraagt aandacht voor zaken zoals de uitvoerbaarheid en stelt om die reden nabetalingen ook ter discussie, maar op hetgeen in DWU staat kan geen verweer worden gevoerd.

Veel voorkomende zaken zijn:

- Niet gecontroleerd terwijl er wel aanwijzingen waren dat aangiftes niet conform zouden kunnen zijn.
- Geen (aanvullende) zekerheid gesteld.
- De douaneschuld niet tijdig vastgesteld (eerst mogelijke moment) en geboekt (binnen 14 dagen na hoortermijn).
- Termijnen in invordering overschreden.

De Douane merkt dat de Commissie afdrachten scherper controleert en rigider is geworden. De afgelopen jaren zijn er grote bedragen aan naheffing opgelegd. Hierdoor is er ook politieke aandacht voor gekomen.

Een koepel vraagt of de bedragen openbaar zijn en of de Douane weet hoe het bij andere lidstaten is? Worden de aspecten waarop in NL gecontroleerd wordt ook bij andere lidstaten gecontroleerd? De Douane geeft aan dat de cijfers van andere lidstaten voor zover ons niet bekend zijn. De controle ziet uiteraard op dezelfde aspecten, want de toets is of aan de Europese regelgeving wordt voldaan. Wel is het zo dat met name op casusniveau wordt gecontroleerd en dat (omstandigheden van) gevallen kunnen verschillen. Daarnaast wordt niet iedere lidstaat even intensief gecontroleerd, omdat de afdracht TEM tussen lidstaten enorm verschilt. De nabetalingen van douanerechten heeft bij de minister de aandacht gekregen. De Douane heeft toegezegd beter op het primair proces (bv de hoortermijnen) toe te zien, de interne controle te verbeteren en aandacht te vragen voor verbetering van de wetgeving.

5. Strategische Ontwikkelagenda

1. Bijeenkomst Strategische Ontwikkelagenda en raakvlakken met (SMP) projecten

De voorzitter geeft aan dat de Douane voorstelt om mbt **actiepunt 48 en 49** in januari voor een dagdeel een bijeenkomst te houden met de intern bij de betreffende raakvlakken betrokkenen en de ODB-leden. Die dag zou de Douane willen combineren met een bijeenkomst voor **actiepunt 47** over de nieuwe (technische) strategische ontwikkelingen binnen de Douane. Bij dat gedeelte zijn dan ook meer leden van de koepels welkom. Als locatie wordt gedacht aan het Douanemuseum in Rotterdam. Nadere informatie en een datum volg zo snel mogelijk.

6. Verslag werkgroep overleg 21 september 2022 en actiepuntenlijst

Het ODB heeft geen opmerkingen op het verslag en deze wordt definitief vastgesteld.

De stand van zaken van de actiepuntenlijst.

Actiepunten:

Actiepunten 35 en 36: Project Signaleren risico's strategische goederen. Het overleg Douane met de koepel en het bedrijf staat gepland kort na het overleg ODB MLT van 30-11-2022.

Actiepunten 47, 48, 49: Strategische Ontwikkelagenda zijn besproken bij agendapunt 5.1.

7. Rondvraag & Sluiting

Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt.

De voorzitter sluit de vergadering. Het volgende overleg vindt plaats op woensdag 15 maart 2023.

Bijlage 1 Actiepuntenlijst 30-11-2022 (stand 17-05-2023)

#	Bron	Actiepunt	Wie	Deadline
35	ODB MLT 9-6-2021, 3.1 en 1-12-2021, 3	Na ontvangst projectvoorstel contact leggen met BuZa m.b.t. project Signaleren risico's strategische goederen. Eerst reactie Douane en nadere afstemming afwachten.	Douane	Q2-2022
36	ODB MLT 1-12-2021, 3 en 21-9-2022, 3	Projectvoorstel Signaleren risico's strategische goederen beoordelen en vervolgssessie inplannen.	Douane	Q4 2022
47	ODB MLT 8-6-2022, 4 en 30-11, 5.1	Overzicht maken strategische ontwikkelingen Douane die Strategische Ontwikkelagenda en de input ODB raken.	Douane	Q3 2022

Actiepunten die zijn afgedaan				
#	Bron	Actiepunt	Wie	Deadline
1	ODB MLT 9-6-2021, 3	ODB Strategische Ontwikkelagenda, jaarlijkse herijking prio's korte termijn.	Koepels	Afgedaan: overleg 21-9-2022. Agp. 4.1
49	ODB MLT 21-9-2022, 4.3 en 30-11, 5.1	Bijeenkomst plannen SMP-SO Douane-koepels.	Douane	Afgedaan: Strategische sessie 16-02-2023.
48	ODB MLT 21-9-2022, 4.2 en 30-11, 5.1	Notitie Strategische Ontwikkelagenda lang termijn beoordelen en op reageren naar de koepels.	Douane	Afgedaan: Strategische sessie 16-02-2023.
46	ODB MLT 8-6-2022, 4	Douane neemt met koepels contact op om af te stemmen over de bij de koepels openstaande actiepunten Prio's korte termijn Strategische Ontwikkelagenda.	Douane	Afgedaan: overleg 27-7-2022.
45	ODB MLT 9-2-2022, 5	Onderzoeken of het mogelijk is de actiepunten in excel op iBabs te plaatsen.	ODB-secretaris	Afgedaan: Op agenda ODB Actueel 8 juni 2022
44	ODB MLT 9-2-2022, 5	Actiepunten nummeren.	ODB-secretaris	Afgedaan: zie verslag
43	ODB MLT 9-2-2022, 4.1	Jaarverslag ODB procedure uitwerken.	ODB-secretaris	Afgedaan: ODB Algemeen 9 maart 2022
42	ODB MLT 9-2-2022, 4.1	Jaarverslag ODB 2021 agenderen bij het ODB-Algemeen 9 maart 2022	ODB-secretaris	Afgedaan: ODB Algemeen 9 maart 2022
41	ODB MLT 9-2-2022, 4.1	Jaarverslag ODB 2021. Input koepels verwerken in nieuwe versie.	ODB-secretaris	Afgedaan:
40	ODB MLT 9-2-2022, 4.1	Jaarverslag ODB 2021. Input aanleveren aan ODB-postbus.	Koepels	Afgedaan: input koepels ontvangen

Actiepunten die zijn afgedaan				
#	Bron	Actiepunt	Wie	Deadline
39	ODB MLT 9-2-2022, 3	European Single Window environment for Customs agenderen bij volgende ODB Actueel.	Douane	Afgedaan: Op agenda ODB Actueel 8 juni 2022
38	ODB MLT 9-2-2022, 3	BNC-fiche European Single Window environment for Customs delen met ODB	Douane	Afgedaan: Op 16-2-2022 op iBabs bij de agendastukken toegevoegd.
37	ODB MLT 9-2-2022, 3	European Single Window environment for Customs mbt bijzondere wetgeving ODB laten weten of NL een reactie heeft gegeven en of NL ermee in kan stemmen.	Douane	Afgedaan: Op agenda ODB Actueel 8 juni 2022
34	ODB MLT 1-12-2021, 2.4	Internetlink naar publicatie publieke internetconsultatie Evaluatie UCC delen met ODB	Secretaris	Afgedaan: link op ibabs bij agp 2.4 toegevoegd op 19-1-2022.
33	ODB MLT 1-12-2021, 4.1	Koppeling SMP-Projecten met ODB-structuur nader uitwerken.	Douane	Afgedaan: Zie ODB MLT 9-2-2022, 5